GAZETA KRAKOWSKA

Nro 61.

Z KRAKOWA DNIA 1 SIERPNIA 1821 ROKU WE SRODĘ.

Z Petersburga d. 28 Czerwca d. k.

N. Cesarz Jegomość rozkazać raczył z powodu śmierci Xiążęcia Meklemburgsko-Szweryńskiego Adolfa, przywdziać żałobę u dworu na 4 dni, zaczynaiąc od d. 20 t. m.

Podług Gazety Senackiey z d. 25 Czerwca: przez Naywyższy Ukaz J. C. M. do Rady Państwa wydany d. 5 Czerwca, rzeczywisty Radca tayny Hrabia Morków, Jenerał piechoty i Jenerał Adjutant Xiążę Wolkoński, oraz sprawuiący Ministeryium stosunków zewnętrznych Radca tayny Hrabia Nesselrode, mianowani są członkami Rady Państwa.

Przez Naywyzszy Ukaz J. C. M. do Rządzącego Senatu z dnia 17 Kwietnia, domy osob duchownych i slug kościelnych od kwaterunku i posług policyynych uwolnione zostały.

Cesarska Akademiia Rossyyska wybrała na swych członków honorowyh Jenerała Jermołowa i Radcę taynego Speranskiego.

Urządzone zostały dyliżanse z Petersburga do Rygi, Mitawy i Połągi. Pierwszy raz wyydzie dyliżans z Petersburga dnia 29 Czerwca, i ciągle dwa razy na tydzień, we Srodę i Niedzielę o godzinie 9 zrana będzie wychodził.

Z Wilna d. 6 Lipca d. k.

Cesarski Uniwersytet Wileński, kończąc kursa swoie teraźnieyszego roku szkolnego, odbył dnia 30 Czerwca publiczne posiedzenie, które Rektór Uniwersytetu zagaił przemową, okazuiąc w niey potrzebę pewnego porządku w nabywaniu nauk, i zachęcaiąc młodzież, aby nie przestawała na iedney wyłącznie gałęzi nauk, ale się starała obeznać, ile to być może, i z innemi gałęziami, a szczególniey, ażeby się zastósowała do przepisu, że żaden stopnia nie może otrzymać, któryby trzech lat ciągle kursów w Uniwersytecie nie słuchał, i nie okazał dowodu postępu w naukach i dobrego sprawowania się; poczem zdał sprawę z tego, co dla dobra nauk i instrukcyi w ninieyszym roku szkolnym tak w Uniwersytecie iako tez w szkołach, wydział iego składaiących, uczynionem zostało.

Z Poznania d. 18 *Lipca.*

JW. Naczelny Prezes W. Xięztwa Poznańskiego, Zerboni di Sposetti, wydał d. 16 b. m. obwieszczenie, iż odebrał przyjęty przez Króla Jmci Regulamin Ziemskiego Towarzystwa Kredytowego dla W. Xięztwa! który będzie ogłoszony, a oryginał podany interessentom do podpisu. Skoro przynaymniey na summę dwóch milionów talarów podpisanych będzie przystępuiących do związku, żąda Król Jmć podania mu aktu tego do zatwierdzenia, i nakaże, przywieść go niezwłocznie do skutku. Chcąc zaś Król Jmć nadać początek nowemu temu założeniu, przeznaczył na cały przeciąg istnienia onegoż wolną od opłacania prowizyi pożyczkę 200,000 talarów z kassy rządowey, a maiąc na celu dalszy związku postęp, upoważnił rozkazem gabinetowym z d. 28 z. m. Naczelników głównego banku i handlu morskiego, tudzież jeneralną dyrekcyią kassy powszechney i wdów officerskich, do przyymowania listów w zastawnych w zamian za pretensyie hypoteczne. Właściciele dóbr ziemskich maiący chęć przystąpienia do wspomionego Towarzystwa są wezwani, aby się z osnową Regulaminu obeznali, i zdecydowawszy się do przystępu, oryginalny dokument od d. 5 do 10 Października r. b. w obecności JW. Naczelnego Prezesa w Poznaniu podpisali.

Z Paryża d. 14 *Lipca.*

Naradzenia w izbie Deputowanych względem budżetu przychodów idą spokoyniey, niżeli nad proiektem przedłużaiącym censurę. P. Tronchet oświadczył, iż nabywcy dóbr narodowych ciągle ieszcze zostaią w obawie, ponieważ zarzucaią im, że iakkolwiek ich prawne iest nabycie, sprzeciwia się iednak sumnieniowi, co tamuie odprzedawanie i zmnieysza pobor stępla. — P. Labbaye de Pompieres żądał, aby od 1go Lipca zniesioną została opłata od soli; lecz odpowiedziano mu, że ieszcze czas na to. Żalił się także, iż opłaty konsumcyyne dotykaią tylko klassę ubogich. Wielu mowców zamowiło sobie głosy do mowienia w tem przedmiocie na następnych posiedzeniach.

Do lasku Bulońskiego przyiechał niedawno pewien Jegomość z Damą, i odesłał swoiego służącego z listem do swey żony. Niezadługo odbiegła towarzysząca mu dama nader wzruszona do Paryża. Rownie przelękniona iego żona przyiechała wkrotce do lasku, kazała go przebiedz, i znalazła męża swoiego zastrzelonego w kabriolecie, przy którym leżał krwią zbroczony damski kapelusz. Okazało się potem, że ten człowiek kochał inną kobietę, a że nie mógł z nią żyć, postanowił razem z nią umrzeć i uwiadomił o tem swą żonę; lecz kochanka, która zapewne przyrzekła razem z nim umrzeć, inaczey się potem namyśliła.

Przez Perpignan przybyło do Francyi wielu Trapistów z swoiemi przełożonemi z zniesionych w Hiszpanii klasztorów. — Hr. Torreno przyiechał tu onegday z Madrytu.

Pisma nasze kłócą się teraz z sobą względem nagany i pochwały Bonapartego.

Niektóre osoby w Paryżu (wyraża gazeta Francyi) zwłaszcza woyskowe, odebrały przed niełakim czasem podarunki od Xcia Ipsylantego, a mianowicie w tytuniu.

W morskich naszych portach w Brest i Tulonie uzbraiaią z pośpiechem okręty, które wysłanemi bydź maią do różnych okolic. — Na rachunek Deja Algierskiego stawiaią w Marselii kilka fregat.

Ogrodniczki nasze, z powodu przypadaiącego iutro święta S. Henryka, przybrały posąg Henryka 4go wieńcami z kwiatów.

Z Londynu d. 13 Lipca.

W izbie niższey P. Hobhouse zalecał Ministrom, aby z powodu koronacyi proponowali także J. K. Mci uwolnienie P. Hunta z więzienia. — P. Hunre wniósł d. 11 zapowiedziany dawniey swoy adres do Króla: iżby Król proszony był, aby przez wzgląd na prawdziwą powagę korony, spokoyność stolicy i powszechne życzenie ludu, przypuścić raczył Królową do koronacyi. Lecz zaledwo przeczytał swóy wniosek, gdy Mistrz obrzędów wszedł do izby i zaprosił ią do udania się do izby wyższey, dla wysłuchania Królewskiego poselstwa względem odroczenia parlamentu. Ukończyły się zatem iego posiedzenia.

Król zatwierdził zdanie tayney rady, że Królowa nie ma prawa do koronacyi. Lord Sidmouth uwiadomił o tem Lorda Hood, Szambelana Królowey, na co Królowa d. 12 odpisała Lordowi Sidmouth, iż znaydować się chce na obrzędzie koronacyi i żąda wyznaczenia iey stosownego mieysca. — Jedna z porannych gazet donosi, iż postanowiono urządzić dla niey lożą z którey będzie mogła widzieć cały obrządek.

Wyrachowano, iż obrządek koronacyi ciągnąć się długo będzie, i że Król przed godziną 8 w wieczór nie zasiądzie do stołu. — Podczas koronacyi Edwarda 1go w r. 1274 spotrzebowano 440 wołów, 744 wieprzów, 430 skopów i 22,460 sztuk ptastwa. — Edward 2gi rozkazał na koronacyią swoią w 1307 sprowodzić 1000 pip dobrego wina. — Podczas koronacyi zeszłego Króla płacono mieysca do siedzenia po 100 gwineów.

Dla utrzymania spokoyności podczas teraźnieyszey koronacyi przedsięwzięte są dostateczne środki: Oprocz 3000 gwardyi Królewskiey pieszey i Szkotskiego szarego pułku, osadzi 7 pułków jazdy ulice około Westminsteru i nie będzie tam wpuszczać pospolitwa. Na 50 mil (Angielskich) roztawionemi będą na około miasta wszyscy policyianie, tak iż na telegraficzny znak za pół godziny stanie w mieście 50,000 woyska.

Codziennie przybywa tu coraz więcey cudzoziemców dla znaydowania się na obrzędzie koronacyi. Przybyli tu także W. Xże Rossyyski Mikołay, Xże Kambrydgi, Xże Saski - Meinungen, posłowie Pruski Xże Hatzfeld i Angielski Lord Stewart. Pierwsi zostali w Dowrze wystrzałami z dział powitanemi. — Przybyła tu także Pani Katalani i w dniu koronacyi słyszeć się da z swoim śpiewaniem w Westminsterze.

Jako osobliwość teraźnieyszego zimnego lata przywodzą, że na początku kanikuły widzieć się dał lód na stoiących w Londynie wodach.

Pisma nasze ciągle ieszcze przywodzą prywatne doniesienia o śmierci Bonapartego. Wszystkie zgadzaią się w tem: iż ciało iego po śmierci bynaymniey się nie zmieniło; wydawało się iak śpiącego, nie maiącego nad 40 lat człowieka, z u-

śmiechaiącą się miną. Na krotki czas przed zgonem położył obie ręce na piersiach, co wzięto za znak cichey modlitwy. Gdy nie iest zabalsamowane, nie byłoby zapewne do poznania, gdyby do Europy powiezionem bydź miało, zwłaszcza, iż przechodzić musi przez gorącą strefę, ale musianoby przestać na świadectwie wiozących ie osób. Dolina, w którey Bonaparte iest pogrzebany, nazywaną iest dla kociołkowatego zaokrąglenia przez wieśniaków "Ponczem Czartowskim.,, Grób, w którym zwłoki iego spoczywaią, iest z wierzchu nader szeroki, u spodu wązki; reszta mieysca około trumny iest obmurowana i kratą zamknięta; samą zaś trumnę przycisła wielki kamień. Bertrand i iego żona utulić żalu nie mogą; Montholon nie tyle okazywać się zdaie smutku.— Gazety nowy Times i Star utrzymuią, iż rząd przesłe Gubernatorowi Hudson Lawe rozkaz, aby zwłoki Bonapartego włożyć kazał na naywiększy z stoiących tam liniowych okrętów i sam ie do Anglii przywiozł. Zresztą zapewniaią też gazety, iż Bonaparte na krotki czas przed śmiercią ukończył pamiętniki życia swego, nad któremi przez cały czas swoiego więzienia pracował, i te wyniosą 3 wielkie tomy w druku.

Oyciec S. darował wystawioney niedawno na Moorfields w Londynie Katolickiey kaplicy perłami i dyiamentami wysadzany kielich, którego wartość szacuią do 2000 Fr. Rząd dozwolił wprowadzić go bez opłaty i rewizyi. Drugą niemniey ważną okolicznością iest w tym kraiu dla Katolików, że teraźnieyszy Król Jerzy 4ty, urządzoną świeżo w Brighton Katolicką kaplicę udarował kosztownym kielichem i wielu innemi do służby Bożey potrzebami.

Z Madrytu d. 7 Lipca.

Stany postanowiły, iż iazda nasza składać się ma z 24 pułków, pomiędzy któremi 12 pułków lekkiey, i że dla ulepszenia gatunku koni pozakładane bydź maią stada klacz. (Sławne niegdy hodowanie stad Hiszpańskich koni częścią przez zagęszczenie się mułów, częścią przez woynę zupełnie upadło.)

Wydatki kraiu na bieżący rok prawodawczy oznaczone są przez Stany 756 mill. 214,217 realów, a przychody wynoszą tylko 675 mill. Brakuiąca więc summa bydź ma przez pożyczkę dopełnioną.

Jenerał Empecinado pochwycił rozbóynika drogowego Sanz i do więzienia w Roa zaprowadzić kazał. Przy wniyściu do więzienia rzekł ten z szyderskim uśmiechem: "przez moią śmierć nie powstaną iednak zabici przezemnie 40 ludzi.,,

O pobycie X. Merino pomimo nayświększey staranności niemożna żadney powziąść wiadomości. Domyślaią się więc, że musiał z kraiu uiechać. Były iego podwładny X. Quintana iest teraz sądzony.

Względem przyymowania i donoszenia o przebywaiących cudzoziemcach wyszło tu na nowo surowe rozporządzenie.

O wyieździe Króla do Sacedon nie słychać nic daley.

Gdy Król iechał na zakończenie posiedzeń Stanów przyymowany był przez lud radosnemi okrzykami, ale przy powrocie iego powiększyły się bardziey te okrzyki. Mowę iego powiedzianą w Stanach, ułożyć miał P. Felice, Minister

spraw wewnętrznych.

Proiekt do uspokoienia osad Amerykańskich podany Stanom przez deputowanych z tychże prowincyy, iest następuiącey treści: 1) W Ameryce składać się maią Stany z 3 oddziałów; pierwszy w Mexyku, dla całey nowey Hiszpanii, wyspy Kuby, St. Domingo i Porto Rico; drugi w Santa Fe di Bogata, dla Ziemi staley, nowey Grenady i Quito; trzeci w Lima, dla Peru, Chili i Buenos Ayres. 2) Liczba deputowanych każdego wydziału wyrównywać ma liczbie wysełać się maiących do ogólnego zgromadzenia Stanów do Hiszpanii. 3) Każdy z tych oddziałów wysela 3 deputowanych do ogólnego zgromadzenia w Hiszpanii. 4) Król mianuie do każdego z tych oddziałów iednego pełnomocnika z Xiążąt krwi Królewskiey, który wedle upodobania Króla odwołanym bydź może. Przy każdym oddziale znayduią się 4 ministerstwa, to iest siły woyskowey i morskiey, skarbu, spraw wewnętrznych i sprawiedliwości, i sekcyia rady stanu z 5 do 7 członków. 5 Moc wykonawcza przy tych oddziałach iest taka sama, iak Króla w Hiszpanii. 6) Oddziały Stanów takie same maią prawa, iak Stany w Hiszpanii (wyiąwszy artykuły konstytucyi tyczące się zatwierdzania traktatów zaczepnego i odpornego przymierza i wychowania Następcy tronu Xcia Asturyi.) 7) Stosunki handlowe między Ameryką i Hiszpanią takie same bydź maią iak iedney prowincyi z drugą wewnątrz kraiu. 8) Ta część Hiszpańskiey Ameryki, która należy do Nowey Hiszpanii zaspokoi z własnych źrodeł długi należące się prywatnem osobom. 9) Oprócz tego taż część kraiu wypłaci rządowi Hiszpańskiemu na umorzenie obcych długów w przeciągu 6 lat 200 mill. realów. 10) Po upłynieniu iednego roku po ustanowieniu oddziału nowey Hiszpanii płacić ten kray będzie co rocznie rządowi Hiszpańskiemu na utrzymanie siły morskiey i inne potrzeby po 40 mill. realów.

Z Lizbony d. 4 Lipca.

Wczoray zrana pokazały się żagle Portugalskiey eskadry, a około południa wszedł do portu Belem liniiowy okręt Jan 6ty, za którem wpłynęły inne konwoiu okręty. Dziś zpołudnia N. Król i Rodzina Królewska przy wielkich uroczystościach wysiedli na ląd i udali się do Kościoła katedralnego, gdzie odśpiewane zostało *Te Deum*, a ztamtąd do sali zgromadzenia Stanów, gdzie Król wykonał przysięgę, iż ściśle zachowa i zachować każe uchwalone przez Stany w d. 9 Maia zasady konstytucyi. Podczas tego uroczystego czynu panował naywiększy porządek i spokoyność.

Młody Brygadyier Correa de Castro Sepulveda, który wsławił się w zaszłey zmianie rzeczy, mianowany został przez regencyią dowodcą wszystkich znayduiących się teraz w Lizbonie woysk i kierował woyskowem przyięciem Monarchy.

Z Stambułu d. 16 Czerwca.

Na początku bieżącego miesiąca Rossyyski poseł, Baron Stroganoff, podał Porcie kilka nót, w celu nakłonienia iey do słusznieyszego postępowania względem Graków. Żądał aby nie karano zarówno winnych i niewinnych. Jeżeli Porta nie poprzestanie swoich okrucieństw, tedy Rossyia odstąpi od dotychczasowego swoiego systematu i dawać będzie uciekaiącym

Grekom przytułek, i że na ten przypadek ma rozkaz wsiąść z całem swoim poselstwem na pocztowy statek. Noty te bardzo źle przyięte zostały, i co do pocztowego statku oświadczyła Porta, iż żadnego nie przypuści, ponieważ podobne statki, iako rządowe wolne są od przetrząsania. Pomimo tego przybył iednak d. 2 Czerwca z Odessy statek pocztowy i zarzucił kotwice w Buiukdere przed pałacem Rossyyskim i niedaleko strażniczego Tureckiego okrętu. Jak tylko dowiedziano się o tem w Stambule, został dowodca zamku, od którego strażnicy okręt zależał, złożony, i Kapitan Basza udał się z znacznym oddziałem woyska na mieysce, dla uskutecznienia rozkazów W. Sułtana. Oświadczył on, iż ieżeli pocztowy statek nie oddali się w 48 godzin, tedy użyie siły. To dało powód do żywey korrespondencyi między Baronem Stroganoff i Portą; ale gdy pierwszy widział, że iego przełożenia żadnego nie odbieraią skutku, postanowił z całem swoim poselstwem opuścić Pera i przeniósł się d. 5 do Buiukdere, co wielkie w Stambule zrobiło wrażenie.

Od granic Tureckich d. 4 Lipca.

(Z Gazety Hamburgskiey.)

Listy kupieckie z Turczech donoszą, że poseł Rossyyski Baron Stroganoff, nie znayduie się iuż w Buiukdera, gdzie Porta prawie go pilnować kazała; i że znalazł sposobność odpłynienia na Rossyyskim okręcie do Odessy.

Z Ankony d. 26 Czerwca.

Z Korfu nadeszła tu w tey chwili wiadomość, że Grecka flotta z 14 okrętów złożona, uderzyła na stoiącą przed Patras w Morei Turecką eskadrę i po 4rogodzinney żywey walce wszystkie Tureckie okręty przez zachaczenie zabrała. Grecy zamknęli także od strony lądu twierdzę Patras na pół mili i odcięli iey wodę, oczekiwać zatem co chwila należy iey poddania się (co iuż nastąpić miało.) Zamki warowne Malvasia, Modone, Corone, Hepatino, równie iak stolica półwyspu Morei znayduią się iuż przez kapitulacyie w rękach Greków.

W portach Rossyyskich nad czarnem morzem uzbraiana iest szybko eskadra, nad którą otrzymać ma dowodztwo Admirał Greigh, który dał się iuż w r. 1806 i 1807 na środziemnem morzu poznać.

Z Patras d. 2 Maia.

Bogate nasze miasto przez wściekłość Turków zamieniło się w gruzy: z 14,000 domów stoi tylko ieszcze kilkanaście bar i gmachy konsulów. Konsul Francuzki uratował goletnią matkę oddalonego z służby Rossyyskiey Majora Sawa, którey miano głowę uciąć. Uciekaiący z miasta Grecy ofiarowali okrętom, które się w odnodze Lepanto pokazały po 100 piastrów za wzięcie osoby. Rzeź, duszenie, palenie i rabunek trwały cały miesiąc i dopiero ustały, gdy iuż nie było nic do wzięcia.

Z Marsylii d. 5 Lipca.

Podług kupieckiego listu z Stambułu Porta nie okazała się wcale skłonną do przyięcia żądań Rossyi, odrzucić ie owszem miała z niespodziewaną tęgością. W Stambule mowiono, iż ie zmierzały do oddania zupełnie Greków pod Rossyyską opiekę. Nikt nie zyskuie więcey z zaburzeń w Turczech nad żydów. Z mordów w Stambule wiele zebrali pieniędzy, i t. d.

Z Smirny d. 10 Czerwca.

Trzech officerów morskich, którzy

wiozą od Porty wezwanie do Barbaryyskich kraiów o połączenie okrętów swoich z flotą Turecką, odpłynęli zląd na początku Czerwca.

Z Korfu d. 26 Czerwca.

Na przeciwko twierdzy przez Ali Baszę Janiny posiadaney leżącą wyspę opanowali Turcy w nocy z d. 12 na 13 Maia szturmem i osadę wyrznęli.

Ali Bey, który dowodzi Turecką eskadrą w wodach Albanii ogłosił pod d. 2 Maia półwyspie Morei w stanie zamknięcia.

Angielski poseł w Stambule zalecił wszystkim konsulom swoiego narodu w Lewancie, aby żadnego Tureckiego poddanego bez dozwolenia mieyscowey zwierzchności nie dopuszczali brać na okręty Angielskie.

Z Wysp Jońskich d. 1 Lipca.

Grecka admiralicyia wydała do maytków swoiego narodu pismo, w którem wyraziła:

" Woyna, którą przeciw naszem tyranom prowadziemy, iest woyną narodową. Nakazało ią Niebo, a kierunią nią wielcy mężowie. Chcemy niepodległości naszego narodu. Niechay każdy przykłada się do tego maiątkiem, okrętami i synami swoiemi. Nigdy nie powinna u nas oddzielaną bydź waleczność od honoru. Szanuymy bandery wszystkich chrześciiańskich Mocarstw; przeciwko Turkom tylko prowadźmy woynę na śmierć lub życie. „

Kapitan rozboyniczego okrętu, który Anglicy zabrali, został z swoim ludem na śmierć skazany i stracony.

Z Liworna d. 6 Lipca.

Przybyłe tu dwa okręty opowiedziały, co następuie: 1) Okręt Afryka Kapitana Sciaffino pod banderą Sardyńską, płynący z Alexandryi i Zante, natrafił d. 29 Maia w południe w wodach Modony na uzbroiony do woyny bryg. Wystrzelił on ślepym ładunkiem i zaciągnął banderę z krzyżem w niebieskiem polu, a pod krzyżem pałasz z wężem. Przybyła łódź do okrętu Afryka, pytała się zkąd płynie i czy niema Tureckiey własności. Na odpowiedź, że nie, rzekł officer brygu, że iest Grecki, z nikim nie prowadzi woyny, iak tylko z Turkami i popłynął daley. D. 21 Czerwca natrafił okręt Afryka w wodach Navarino na 13 podobnież uzbroionych okrętów; przywołały go, zapytały iak poprzedzaiący i wolno puściły. — 2) Austryiacki okręt Nimfa płynący z Alexandryi natrafił d. 16 Czerwca na zbroyny bryg; zapytany był iak wyżey i dozwolono mu daley płynąć. Dla ciszy wiatru okręt Nimfa stał dwa dni pod zatoką Maina. Twierdza tamteysza znaydowała się w ręku Turków, którzy ustawicznie do oblegaiących ią Greków strzelali.

Z Neapolu d. 2 Lipca.

Podług doniesień z Stambułu, Porta otrzymawszy od Rosyi zaspakaiaiące zapewnienia, nie lęka się niczego względem wypadków w Multanach i Wołoszczyznie.

Wielu nauczycielów w szkołach naszego kraiu zostało dla nagannego postępowania wczasie rewolucyi częścią zawieszonych, częścią oddalonych. — Liczba nauczycielów w teologicznem naszem kollegium oznaczona iest do 48, z których będzie 32 świeckich, a 16 zakonnych Xięży. Nikt nie może bydź nauczycielem, ieżeli nie otrzymał wszystkich stopniów teologii.

Artysta Righetti odleie podług wzo-

ru Casowa posąg Ferdynanda Igo na koniu z bronzu.

Sąd woienny w prowincyi Ultra skazał na śmierć iako zabóycę i secciarza, Aptekarza Morotta, ponieważ miał fuzyią i 7 ładunków i bronił się w ucieczce. Wyrok został w 8 godzinach uskuteczniony.

Król pracuie nieustannie nad nowem urządzeniem kraiu. Stósownie do wyroku z d. 1 b. m. woysko urządzone będzie iak następnie: 12 korpusów gwardyi Królewskiey; 7 korpusów liniiowey piechoty (z których ieden składać się będzie z 3 zagranicznych pułków); 7 korpusów inżynierów, artyleryi, i t. d. 3 korpusów mieyscowych. Główny sztab lądowego woyska składać się będzie z dowodzącego jenerała w Sycylii; woyskowego gubernatora Neapolu; woyskowego gubernatora Gaety; dowódców prowincyionalnych, dolin Sycyliyskich i dowodców placu na 5 klass podzielonych.

Gazety tuteysze zawieraią list Króla do naczelnego Wodza woysk Austryiackich w Królestwie Neapolitańskiem, Barona Frimont, w którym w nayprochlebnieyszych wyrazach życzy mu szczęścia z powodu iego imienin w d. 24 Czerwca, oświadcza w imieniu swoim i rodziny nayWiększą wdzięczność i zapewnia, iż wierni iego poddani nie przestaną go wielbić, jako narzędzie, które litość Boska złożyła w ręce iego nayukochańszego Wnuka, Cesarza Austryiackiego, dla usuteczniania dobroczynnych iey zamiarów i wybawienia całey ludzkości z nieskończonych dolegliwości.

Z Sztokolmu d. 13 Lipca.

N. Król przedsięweźmie d. 17 b. m. podróż do Norwegii i stanie d. 23 t. m. w Strömstad na granicy obu państw. Gabinetowy sekretarz, Szambelan Schulzenheim, towarzyszy J. K. Mci.

Minister stanu Hr. Engeström powrócił wczoray w pożądanym stanie zdrowia od wod Loka i obeymie iutro znowu swóy wydział.

Nowy sąd w Chrystianstadt dla Schonen i Blekingen otworzony uroczyście został d. 4 b. m. w obecności Następcy tronu i przy wystrzałach z dział. Przypadaiąca w tym dniu rocznica urodzin J. Królewicowskiey Mci powiększyła tę uroczystość.

Dziennik tuteyszy Almänna zawiera doniesienie, iż w pewney okolicy morza Baltyckiego postrzegać się daią rewolucyyne poruszenia, lecz dodaie oraz, iż to iest wieść nie maiąca żadney pewności.

Z Bruxelli d. 16 Lipca.

Posiedzenia Stanów jeneralnych zakończone zostały d. 12 b. m. przez Ministra spraw wewnętrznych w imienin J. K. Mci, które zgromadzą się znowu d. 13 Października r. b. Większa część Ministrów odiechała iuż do Hagi, a J. K. M. udo się tamże za dni kilka.

Od niejakiego czasu wychodziło tu pismo pod tytułem: *le Flambeau.* Dla wielu umieszczanych w niem obrażaiących kawałków, zostało teraz zabronione i drukarnią iego, równie iak dziennika *le Vrai Liberal* zapieczętowano, tudzież P. Collette, dyrektora ostatniego pisma, uwięziono.

Jeden z naszych rybackich statków powrócił z połowu do Zierikze i przywiozł trzy beczki śledzi.

DODATEK
DO Nro 61.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 1 SIERPNIA 1821 ROKU WE SRODĘ.

— *Z Krakowa.* —

Dziekan Wydziału Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Podaie do wiadomości publiczney, że Pan Józef Słoniński po odbytem ścisłem examinie z wszelkich przedmiotów Wydziału prawa i napisaniu Dyssertacyi, stopniem *Magistra prawa* na posiedzeniu Wydziału dnia 25 Lipca 1821 r. zaszczyconym został.

Felix Słotwiński, F O P. D
Dziekan Wydziału Prawa.

Do Redakcyi Gazety Krakowskiey, od przeieżdzaiącego z Warszawy Obywatela.

Miłą będzie bezwątpienia dla Rodaków, a szczególniey dla Amatorów sztuk pięknych ta wiadomość, iż za teraźnieyszego Rządu Rzpltey Krakowskiey, w tey sławney od wieków Nauk Swiątyni, iuż i piękne sztuki kwitnąć zaczynaią. Już rozwiiaią się talenta Uczniów umieiących czuć powaby sztuk, życie ludzkie uprzyiemniaiących; przekonali się naocznie licznie zgromadzeni Goście pod czas tegorocznego wystawienia, na popis publiczny Rysunków i Obrazów w sali Szkoły Malarskiey, które wciąż przez dni 5 trwało, tak o postępie Uczniów iak i niepospolitym talencie Professora Malarstwa i Rysunków JPana Brodowskiego, ktory wystawił na widok publiczny obraz oleyno przez siebie malowany, naturalney wielkości, wyobrażaiący Herkulesa Hydrę zabiiaiącego: użył on za model do tego Obrazu przybyłego do tey stolicy JP. Franke, północnym Herkulesem nazywanego, z piękney budowy ciała, rzadkiey siły i zręczności znanego. Nie iest tu moim zamiarem rozwodzić się z pochwałami tego Obrazu, bo swiatli Rodacy, i przeieżdzaiący przez tę stolicę w czasie popisów Cudzoziemcy umieiący cenić pracę i talent Artysty należną oddali mu sprawiedliwość; przedsięwziąłem tylko dać moie uwagi nad zdaniem pewnego Obywatela Sandomirskiego w Dodatku do Nr. 59 Gazety Krakowskiey umieszczonym, chcąc dokładnie wyiaśnić Publiczności tę okoliczność. Pan M. R. z Sandomierza umyśliwszy obiawić swą opinią w pismach publicznych, nie wiem czyli chciał uchodzić za Amatora sztuk

pięknych, czyli też za znawcę, w pierwszym i drugim przypadku, zamilczenie znaczney liczby wystawionych przez Uczniów sztuk pięknych Rysunków, wielki postęp, i niepospolitą zdolność okazujących, oraz uszczypliwe pochwały wielu wystawionych oleynych Obrazów pod przewodnictwem JP. Brodowskiego publicznego Professora Malarstwa i Rysunków, wiernie kopiiowanych z Galeryi niepospolitey JW. Hrabi Karola Wodzickiego, który iako Amator i znawca widząc wielkie postępy Uczniów i porównywaiąc kopiie Obrazów z pięknemi oryginałami swey Galeryi, zupełnie zadowolniony został, nim ieszcze na widok publiczny wystawionemi były; dostatecznie dowodzą, iż Pan M. R. Sandomierzanin, ani Amatorem ani znawcą nie iest, lecz w małocenieniu i czernieniu obcych Dzieł, szuka swoiey wielkości. Co się tyczy Obrazu, Pan Brodowski obrawszy sobie ieden z dwunastu czynów Herkulesa, to iest: Walkę z Hydrą Lerneyską, połączył w tym Obrazie dzielność akcyi i nadzwyczayney siły Półbożka wielką maczugą potwór zabiiaiącego, z wyrazem twarzy gwałtowne wzruszenie duszy okazuiącem, połączył Rysunek wyborny i koloryt nie iaskrawy, ale do historycznego przedmiotu zastosowany, z śmiałym pociągiem pędzla, wydał silnie natężone muskuły, i zachował światłocień przyzwoity Obrazowi, który na umyśle Widzów miłe sprawia wrażenie. Że zaś Pan M. R. kombinuiąc czyny Herkulesa z opisem historyi nie był zaspokoionym w swoiey wyobraźni, niema w tym nic dziwnego, bo każdy ma swoie widzi mi się; ia to tylko przydam, iż wczasię pobytu mego we Włoszech, Francyi i Niemczech, zwiedzaiąc naycelnieysze Galeryie Obrazów, widziałem, że w pośród tak wielu znawców i amatorów, nie ieden z Gości Arcydzieła Sztuki Malarskiey oglądaiących podobnie iak Pan M. R. Sandomierzanin nie zaspokoiony w swoiey wyobraźni wyszedł z Galeryi. — Co się tyczy Szkoły sztuk pięknych którą ktoś nie znaiący iey fałszywie w Dodatku do poprzedzaiącey Gazety Krakowskiey, wystawił iakoby ieszcze uorganizowaną nie była, wcale rzecz się ma inaczey: Szkoła sztuk pięknych bardzo dobrze iest urządzona, stosownie do Statutu Kommissyi Organizacyyney od NN. Trzech Dworów Kray ten proteguiących wyznaczonego, zatwierdzonego na wzór zagranicznych Akademiy sztuk pięknych, opatrzona iest w doskonałe wzory rysunków i piękne Antyki, ma dwóch Professorów Malarstwa i Rysunków, którzy koleyno uczyć są obowiązani i iednego Professora Rzeźbiarstwa. *N. T.*

Z Berlina d. 24 Lipca.

W zeszłą sobotę N. Król znaydował się na paradzie zmiany straży tuteyszey osady.

J. Królewicowska Mość Xże August poiechał ztąd do Szczecina.

Z Wenecyi d. 15 Lipca.

Wczoray spuszczoną została z tuteyszego warsztatu fregata Hebe na 44 dział. Zostanie ona niezwłocznie uzbroioną, dla zasłaniania Austryiackiego handlu na morzu Adryiatyckiem. Nim Hebe wyyść będzie mogła pod żagle, ma tymczasem z rozkazu J. C K. Mci iedna fregata z eskadry Jenerała Paulucci, która utrzymuie związek między Neapolem i Sycylią, złączyć się z wypłynąć wkrótce maiącemi z Tryiestu dwiema brygami. Do tey eska-

dry wedle okoliczności przyłączy się więcey okrętów z flotylli, która na uyściu tego morza krąży, i ta eskadra posunie na owczas swoie krążenia aż do Lewantu.

Z Kassel d. 16 Lipca.

Zmarły nasz Xże Elektor odkazał w swoim testamencie: Bratu swoiemu Landgrafowi Karolowi Heskiemu w Szleswigu 40,000 talarów; drugiemu bratu Landgrafowi Fryderykowi tyleż; małżonce panuiącego teraz Xcia Elektora 60,000 talarów; Hrabiny Hessenstein 20,000, dzieciom iey 40,000; Jenerałowi Schlotheim roczney pensyi 1000; P. Lepel roczney pensyi 1200; szkołom po prowincyach 30,000; gimnazium w Hanau 1000; domowi sierot w Kassel 10,000; domowi roboty w Kassel 5000 talarów, i t. d.

Z Brandeburgii d. 17 Lipca.

Podług rozporządzenia kollegium cenzurowego w Berlinie, cenzorowie nasi nie maią na przyszłość dopuszczać w pismach wyrazów "Protestant,, lub "protestantski,, ale na ich mieysce używane bydź maią: "Ewanielik,, lub "ewanielicki.,,

Stolarz w Berlinie Wanschaff szczyci się, iż nakoniec wynalazł kwadraturę cyrkułu.

Baron Luning, Xże Biskup w Corvey, został d. 7 b. m. w Monasterze uroczyście iako Biskup tamteyszy zaprowadzony.

Z Kopenhagi d. 17 Lipca.

Rządowa nasza gazeta zawiera następuiący list z Chrystianborga na brzegu Gwinei pod d. 6 Lutego r. b.

"Gdy dowiedziano się, że Portugalski okręt prowadzący handel niewolnikami, zarzucił kotwice przed Themma, do zakładu Duńskiego należącem miastem, i że ten handel wspiera Hollenderski handlarz niewolnikami, postanowił Dowódca Duńskiego tego zakładu, Major Steffens, opanować niespodziewanie Themma, przekonany będąc, iż zwierzchnicy tego miasta, którzy wezwanemi byli do dania tłumaczenia względem tego handlu, nie stawią się. Uderzył na to miasto d. 4 Lutego z 1000 żołnierzy. Mieszkańcy, którzy zapewne przez zbiegów uwiadomionemi byli o tey wyprawie, oddalili niewolników z ich żonami i dziećmi z miasta; poszczęściło się iednak Majorowi Steffens poiąć Portugalskiego Kapitana z 4 iego ludźmi i 2 Angielskich handlarzy niewolnikami. Cała ta wyprawa ukończyła się bez krwi rozlewu, ponieważ uzbroieni Murzyni zaraz uciekli. Liczba zgromadzonych w tem mieście niewolników wynosiła 59, których dla braku nie można było gonić. Zwierzchnicy Themma, którzy się w domach pokrywali, zostali wyszukanemi i musieli ponowić przysięgę J. K. Mci. Oba Angielscy Mulaci oddanemi zostali Angielskiemu Dowodcy Gordon w twierdzy St. James. Jak tylko ukończą się badania Portugalskiego kapitana, odesłany zaraz zostanie Portugalskiemu ajentowi w Sierra Leona.,,

Od brzegów Menu d. 17 Lipca.

Xiężna St. Leu (małżonka Ludwika Bonapartego) bawi w Baden w Szwaycaryi, gdzie odwiedziła ią d. 7 b. m. Królowa Bawarska, która nim uda się do Baden w W. Xięstwie tego nazwiska, zwiedza Szwaycaryią.

Protestancka gmina w Bawaryi, która dopiero za panowania teraźnieyszego Króla założoną została, liczy iuż 5700 dusz. Na służbę Bożą urządzaią dla niey Kościoł S. Salwatora.

Przeznaczone dla Króla Angielskiego Arabskich koni zostały w Hamburgu na okręt wzięte. O wartości ich sądzić ztąd można, iż przewoz ich zaręczony został 90,000 Marków. (Hamburgska Marka wynosi Złp. 2.)

Król Wirtembergski powrocił d. 14 ze Spa do Sztutgardu.

Pomiędzy statkami płynącemi Renem w z. m. znaydowało się 7 , które prezszło 2100 cetnarów prawie z iedney wsi Salzig wiśni na niższey Ren wiozły. Wieś ta nie iest wielka, bo nie liczy iak 641 mieszkańców; ale prawie z wszystkich wsiów Monarchii Pruskiey naywięcey pielęgnuie drzew owocowych. Wiśnie rosną i udaią się wszędzie iednak mieszkańcy tey wsi zdaią się lepiey umiec niżeli inni z tego płodu korzystać.

Dnia 30 i 31 Lipca 1821.
Cena zboż różnego gatunku na Torgu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.
— Przenicy	18	—	17	—	16	—
— Żyta	14	—	13	—	12	gr.
— Jęczmienia	10	—	9	—	8	15
— Owsa	7	—	6	—	5	10
— Jagieł	36	—	34	—	31	—
— Grochu	14	—	13	—	12	—
— Rzepaku	16	—	15	—	14	15

W Gdańsku dnia 20 Lipca.
Łaszt 30 Korcy wynoszący.

Przenicy	od Złp.	460	do	700.
Żyta	— —	320	—	360.
Jęczmienia	— —	200	—	240.
Owsa	— —	200	—	220.
Grochu	— —	300	—	360.

TEATR NARODOWY
W Krzeszowicach.

W następuiącą Niedzielę, to iest dnia 5 Sierpnia 1821 r. dana będzie widowisko Teatralne w pałacu w dolney Sali przez Kompaniią Krakowską. Sztuki ogłoszone będą afiszami tak w Krakowie iakoi w Krzeszowicach.

DONIESIENIA.

Pisarz Trybunału I. Instancyi W. M. Krakowa i iego Okręgu podaie do wiadomości publiczney, że P. Jacek Rawecki Kómornik przy Sądach tuteyszych uskutecznił dnia 22 Stycznia 1821 r. zaięcie domu w Krakowie Okręgu I. Gminie VII. na Kleparzu pod L. 55 między domami sąsiedzkiemi Walentego Fedzinskiego z iedney, a P. Gaciwskiego z drugiey strony stoiącego, P. Józefa Burskiego własnego (którego naiemnikiem iest Józef Frosiński) a to na satysfakcyią Summy kapitalney 2375 złp. w monecie srebrney z prowizyią po 5 od 100 od daty wezwania to iest 2 Listopada 1820 r. należącey się z mocy obligu Urzędowego przed P. Antonim Małakiewiczem Pisarzem Aktowym Publicznym W. M. Krakowa i iego Okręgu dnia 3 Sierpnia 1818 r. przez P. Józefa Burskiego Obywatela Kraiowego właściciela domu wyżwspomnionego w tymże domu zamięszkałego na rzecz i osobę P. Felixa Lisowskiego Obywatela kraiowego, w Dobrach Narodwych Bolechowice w Okręgu W. M. Krakowa leżących przez siebie dzierżawionych mięszkaiącego. Protokół zaięcia tegóż domu PP. Wincentemu Kasprzyckiemu iako Wóytowi Gminy VII. i Aloyzemu Filipowiczowi iako Pisarzowi Sądu Pokoiu Okręgu I. W. M. Krakowa dnia 25 Stycznia 1821 r. prawnie wręczonym, tenże Volumine III. księgi zaięciów Aktów hypotecznych W. M. Krakowa i iego Okręgu dnia 19 Lutego 1821 r. na karcie 95 Nr. 15. a w Kancellaryi Pisarza Trybunału I. Inst. w Księdze II. zaięciów nieruchomości od stronnicy 598 do 602 dnia 3 Marca 1821 r. wpisanym został. — Sprzedaż tego domu popierać będzie Pan Felix Słotwiński O. P. D. Patron przy Sądach tuteyszych w Krakowie przy ulicy Szerokiey pod L. 78 zamięszkały. Cena szacunkowa na pierwsze wywołanie położoną iest przez popieraiącego w Summie 5000 Złp. Do licytacyi przedstanowczey wyznaczonym iest powtórny termin Wyrokiem Trybunału dnia 30 Czerwca r. b. na dzień 27 Sierpnia r. b. z tem dołączeniem, iż w przypadku nieuskutecznienia oszacowania licytacyia według ogłoszonych warunków przedsięwziętą zostanie, w przypadku zaś, nastąpionego nowego oszacowania, cena z niego wypadaiąca przy rozpoczęciu licytacyi wywołaną zostanie.

Kulczykowski, Pisarz.